

20.5.2016

Liikenne- ja viestintäministeri
kirjaamo@lvm.fi
liikennekaari@lvm.fi

Viite: LVM/2096/03/2015

ASIA: Lausuntopyyntö 18.4.2016 luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Metropolia Ammattikorkeakoulu haluaa osaltaan olla edistämässä liikenteen kehittymistä ympäristöystävällisemmäksi ja älykkäämmäksi, joten pidämme esitystä hyvänä ja kannatettavana. TKI-työmme on suuntautunut voimakkaasti uusiin liikkumismuotoihin sekä niiden ja digitaalisuuden mahdollistamiin uusiin palveluihin. Nämä palvelut tulevat osaltaan johtamaan nykyistä joustavampaan, ruuhkattomampaan ja saasteettomampaan liikkumiskulttuuriin. Älykäs, integroituva ja vähäpäästöinen liikenne-ekosysteemi tarjoaa mahdollisuuden paikallisten palvelumarkkinoiden vahvistumiselle ja vientikelpoisen palveluliiketoiminnan kehittämiseksi. Tämä parantaa Suomen mahdollisuuksia edetä eturintamassa digitaalisten liikkumispalvelujen haltuunotossa ja valtavirtaistamisessa.

Liikennekaarta koskeva lainsäädäntö on tällä hetkellä pitkälti kansallista ja EU-tasoinen säädäntö on vasta suunnitteluvaiheessa. On tärkeää, että Suomen liikennettä koskeva lainsäädäntö jo pian mahdollistaa globaalien megatrendien, jakamistalouden ja digitalisaation mukanaan tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisen ja madaltaa alalietulokynnystä. Syntyvät yritykset voivat kehittää uusia palveluita ja siten varmistetaan liikenteen käyttäjille laadukkaat ja saumattomat liikkumisen palvelut. Palvelumuotoilulla, ts. ottamalla asiakas toiminnan keskiöön, voidaan parantaa liikennepalveluiden kysyntää.

Esityksen mukaisesti tulevaisuuden liikennejärjestelmä muodostuu palveluiden, tiedon ja infrastruktuurin yhteentoimivasta kokonaisuudesta. Tämä edellyttää, että mahdollistetaan ja kehitetään tietoa ja digitalisaatiota hyödyntävä käyttäjälähtöisiä liikenne- ja kuljetuspalveluita tuottava saumattomasti yhteentoimiva ja kestävä liikennejärjestelmä, ”Liikenne palveluna” -toimintatapa. Suomessa tälle on erinomainen alusta: vakaa yhteiskunta, korkea IT-osaamista, korkeatasoinen ja kattava viestintäinfrastruktuuri sekä korkea älypuhelinien käyttömäärä.

Liikennekaari tulee edesauttamaan tätä kehitystä ja haluamme ilmaista tukemme sille, ja lisäksi muutamien esimerkein osoittaa miten teemme TKI-kehitystyötä Liikennekaaren alueella. Autonominen, etävalvottu, operointi on Suomessa koenumerotodistuksilla mahdollista yhtenä ensimmäisistä maista. Kehitys johtamaan kaupalliseen toimintaan, jossa saatetaan kyyditä ihmisiä sekä tavaraa osin mahdollisesti samalla kulkuneuvolla. On selvää, että ne maat, joissa toimintaa kehitetään pioneereina, tulevat suurella todennäköisyydellä olemaan autonomistumisen luomien uusien liiketoimintojen voittajia.

20.5.2016

Viimeisen mailin ("Last mile") kuljetusongelma on kaikille logistiikkamuodoille haastava nimenomaan tuotantokustannustensa vuoksi. Alla olevat case:t kertovat siitä minkä tyyppisiä toimintamalleja Liikennekaari käsityksemme mukaan mahdollistaa.

Case1. Pienbussit ovat kokonaismassaltaan alle 3500 kg painoisia, joten tavarankuljetukseen ei tarvita lupaa. Bussioperaattori voi hyödyntää Last mile -kalustoaan ihmisten ja tavarankuljettamiseen operointialueellaan.

Osa bussin sisä- tai ulkotilasta voidaan esimerkiksi varustaa "pakettiautomaatilla" ja luoda joustava mobiilijärjestelmä oman paketin saamiseksi oikean bussin kyytiin.

Case2. Bussioperaattori ajaa vain henkilökuljetuksia, mutta Liikennekaari mahdollistaa pienimuotoisen yrittäjyyden esimerkiksi vuokraamalla bussista vapaata kapasiteettia ruuhka-ajan ulkopuolella yksityiselle yrittäjälle joustavasti aina 10000 € liikevaihtoon asti. Nämä kuljetukset voivat käsityksemme mukaan olla "on-demand" -palveluita tai pienlogistiikkaa. Tämä mahdollistaa alalle tulon entistä huomattavasti joustavammin.

Liikennekaareissa ehdotetaan selkeää rajaa ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan välille. Ammattimaiseen henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen vaadittaisiin tavana-, henkilö- tai taksiliikennelupa. Ei-ammattimaiseen toimintaan ei vaadittaisi liikenneviranomaisen lupaa. Lisäksi taksijärjestelmään esitetään muutoksena lupakiintiö-, asemapaikka- ja enimmäishintasääntelyä luopumista. Pidämme esitetyjä muutoksia perusteltuina.

Helsingissä 20.5.2016

Riitta Konkola
Toimitusjohtaja-rehtori